

Nom i cognoms:

Data:

Grup:

1.- Qüestions referents a les activitats 'Conèixer les plantes': [total 2.0 punts]

1.1.- Un petit arbre o arbust, de fulles força grans, lluints, lanceolades, finament dentades, tot l'any verdes; les flors són blanques, tardorals, disposades en ramells al capdamunt de les branques, i el fruit, també tardoral, és comestible. Viu en alzinars poc densos. Quin és el seu nom científic?

[0.2 punts]

1.2.- Material molt lleuger, porós i impermeable, que protegeix els troncs, les branques i les arrels grosses. En forma d'aglomerat, és molt emprat per a fer-ne taps, flotadors per als ormeigs de pesca, salvavides, plaques d'aïllants tèrmics o acústics, etc. Quin material és? De quina planta s'obté? Quin és el seu nom científic?

[0.6 punts]

1.3.- Un arbust baix perennifoli de la zona mediterrània que pot arribar a créixer fins a fer un arbre; que creix a les brolles i les màquies i que té les fulles compostes i paripinnades (amb folíols disposats per parells). Les fulles noves tenen un color més clar que les d'anys anteriors.

[0.2 punts]

1.4.- Una comunitat vegetal semiartificial de les sèquies agrícoles, rieres i marges de conreus integrada bàsicament per *Arundo donax*.

[0.2 punts]

1.5.- És una liana espinosa de fulles coriàcies (resistents com el cuir) i triangulars molt característica dels alzinars mediterranis i de les bardisses, màquies i garrigues de la terra baixa. Quina planta és? Quin és el seu nom científic?

[0.4 punts]

1.6.- Quin nom reben les fulles de les falgueres? I els seus esporangis?

[0.4 punts]

2.- Text i qüestions: [total 4.5 punts]

Fauna del Parc natural de la Serralada litoral

La composició faunística de la Serralada litoral no difereix gaire de la de qualsevol de les serres mediterrànies del voltant. Tot i així, hi ha alguns elements propis d'indrets més humits localitzats. Així ho prova la presència d'ocells com la griva i el pinsà en alguns fons de vall. Val a dir, però, que l'estructura en mosaic que presenta el paisatge de la serralada afavoreix una notable riquesa en comunitats animals. Tanmateix, la ubicació geogràfica de la Serralada litoral, orientada en paral·lel a la costa, l'ha convertit en un espai de referència per les migracions que efectuen els ocells.

La informació disponible sobre els invertebrats és, sovint, deficitària. Cal assenyalar, però, la detecció a la serralada d'elements singulars com ho palesen l'existència d'espècies noves de lepidòpters o bé d'altres que hi tenen una de les poques localitats conegudes a la península ibèrica (un escarabat tenebrionid). En l'àmbit dels vertebrats, el coneixement científic és important. El catàleg faunístic el componen 7 espècies d'amfibis; 13 de rèptils, amb algun element notable com la tortuga d'aigua ibèrica; 212 espècies d'ocells, de les quals 89 nidifiquen a la serralada, d'aquestes, 5 són rapinyaires diürnes i 4 nocturnes i, finalment, 23 espècies de mamífers, tot i que un major coneixement de les rates pinyades podria incrementar aquesta xifra.

Nom i cognoms:

Data:

Grup:

2.- continuació -

Els ambients aquàtics, tot i ser en extensió molt reduïts, acullen un bon nombre d'espècies, especialment d'ocells migratoris com el martinet de nit i el martinet blanc, diverses espècies d'ànecs silvestres, la polla pintada, el camallargues, la gamba roja i la verda i la valona. Als boscos més ombrívols d'alzina hi nidifiquen el falcó vesper i l'àguila marcenca, ambdues espècies provinents d'Àfrica. A les brolles i garrigues, els rèptils hi troben el sol que necessiten i hi abunden les sargantanes, el llangardaix, la serp blanca i la serp verda. Els herbassars i conreus comparteixen una bona part dels vertebrats que s'hi localitzen. Els ocells insectívors hi són abundants. Entre aquests, destaquem el còlit ros, el trist, el botxí o el siboc. Entre els ocells granívors més interessants anomenaríem la guatlla, la cotoliu, l'alosa o la titella. El xoriguer empra aquests espais com a talaies per caçar els petits mamífers com la musaranya i el talpó. Els ambients rupícoles, tot i no ser abundants, serveixen de refugi per a espècies de gran interès com el falcó pelegrí, el falcó mostatxut, el xoriguer i el duc.

Només a l'espai la Conreria-Sant Mateu-Céllecs hi ha identificades 8 àrees d'especial interès faunístic que abasta des de zones fluvials, com les planes del riu Mogent, fins a zones forestals, com l'obaga de Sant Mateu.

Fauna del Parc natural Montnegre - Corredor

La varietat d'ambients de les serralades del Montnegre i el Corredor (alzinars, suredes, pinedes i brolles, boscos de ribera, pinedes, zones obertes i de conreu) propicia que el poblament faunístic sigui divers i abundant.

L'existència de masses forestals denses i ben conservades afavoreix la prosperitat de les espècies de caràcter forestal. És el cas del senglar, el mamífer més gros d'aquestes serres, perfectament adaptat a la vida al bosc. Hi ha espècies boscanes mediterrànies com la geneta, la rata cellarda, l'esquirol, l'astor, el picot verd, el gaig o la serp blanca; i d'altres, pròpies d'ambients centreeuropeus: el gorjablanc, el talpó roig, la becada o el liró gris. Han estat identificades darrerament diverses espècies arborícoles de ratpenats, rares a Catalunya.

Destaca la presència de la típica comunitat mediterrània de carnívors: gat mesquer, fagina, toixó i mostela. Tanmateix, cal esmentar una espècie d'herbívor recentment introduïda: el cabirol, la població del qual ha experimentat un important creixement en pocs anys.

Les zones obertes, si bé escasses a l'interior del parc, són especialment riques en fauna. Aquestes àrees són importants per als depredadors com ara l'àliga marcenca, l'aligot, la guilla, la serp verda i el llangardaix perquè hi troben els elements bàsics de la seva alimentació.

Pel que fa a l'avifauna, cal tenir en compte que aquest espai se situa en una de les principals rutes migratòries d'ocells a la Mediterrània occidental, essent de gran interès per a fer-hi observacions durant les èpoques de pas.

Els ambients humits, rieres i torrents constitueixen l'habitat on prospera una gran varietat d'invertebrats i amfibis. Cal destacar un curs d'aigua, la riera de Fuirosos, que conserva la comunitat de peixos característica dels rius mediterranis de cabal estacional en molt bon estat.

Nom i cognoms:

Data:

Grup:

2.- continuació - *Qüestions*:

2.1.- Segons els textos, quins rèptils són comuns als dos parcs? [0.4 punts]

2.2.- Ocells rapinyaires comuns als dos parcs. [0.4 punts]

2.3.- Què és una espècie boscana? Proposeu dos exemples. [0.8 + 0.4 = 1.2 punts]

2.4.- Proposeu exemples d'espècies migratòries que es poden trobar o observar des d'algun d'aquests parcs. [1.0 punt]

2.5.- Assenyaleu tres elements paisatgístics que afavoreixen el desenvolupament de la fauna en aquests parcs. [1.5 punts]

3.- Aparelleu els animals (en **negreta**) i els grups (*cursiva*) següents: a) **escurçó** - b) *amfibis* - c) **musclos** - d) **paparrs** - e) **calamars** - f) **crancs de riu** - g) **formigues** - h) *gasteròpodes* - i) **escolopendres** - j) **puputs** - k) *aràcnids* - l) *cefalòpodes* - m) **lilimacs** - n) *insectes* - o) *miriàpodes* - p) **tritons** - q) *bivalves* - r) *crustacis* - s) *ocells* - t) *rèptils* - u) **salamandres** - v) **pugons** - w) **libèl·lules** - x) *equinoderms* - y) **eriçons de mar** - z) **escorpins**. [15 · 0.1 = 1.5 punts]

4.- Copieu o feu la descripció de les dues espècies de les que n'heu fet una recerca 'en línia'. Adjunteu el treball previ a l'examen. [2.0 punts]